

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-pa otában
Telefón szám 42.
Nyitlár soronként 20 krajczár

A zürzavar.

Alig néhány napja, hogy megjelent lapunk hasábjain egy cikk, amely nagy háborúságot idézett elő a városházában.

Amihez máskülönben hónapok kel-
lenek, az másfél óra alatt lelt elintézve
vagy mondjuk reparálva.

A közgyűlés kiadott egy nagy összegű
vállalatot, daczolva a közvéleménnyel
daczolva a jó izléssel, daczolva magá-
val a törvény rendelkezéseivel.

Csak úgy suttymban történt az
egész — úgy ahogy az absolutismus
szokott ügyeket elintézni.

A polgármester ur akaratát a köz-
gyűlésen egy jó negyed óra alatt ér-
vényesült akkor, amidőn a hivatalos
zöld asztal emberein kívül alig tíz
képviselő volt jelen.

Ezen tizek közül is két képviselő
erélyesen felszólt — óva intve a pol-
gármestert, hogy ne erőszakolja a
dolgát, intvén őt, hogy lehetetlenség
hogy ez a törvénytelen eljárás az ő
keserű gyümölcseit meg ne teremje —
lehetetlenség hogy az absolut uralko-
dásnak ez az ukáza kellemetlenségeket
ne okozzon és gyanuba ne keverjen
olyanokat is, akik talán teljesen ártat-
lanok e dologban.

Éppen lapunk felelős szerkesztőjének
jutott ki a szerep, hogy ezt a nyílt
közgyűlésen megmondja — de felszó-
lalása a polgármester ur akaratelhatá-
rozása ellenében teljesen eredményte-
len maradt, az ominozus tanácsi ja-
vaslat megszavaztatott.

S amilyen absolut módon lett ez a
tanácsi javaslat meghozva és megsza-
vazva — éppen olyan csodálatos mó-
don lett ez a tanácsi javaslat egy hir-
lapi cikk által megsemmisítve, ez a
cikk felrázta az illetékes köröket el-
bizakodottságukban, — a helyes utra
tértek, nem akarván bevárni a kike-
rülhetetlen következményeket.

Már lapunk mult számában említést
tettünk a törvénytelen ségek egész so-
rozatáról, amely ennél a vállalat kia-
dásánál érvényre jutott.

Nehogy ez üres és alaptalan mon-

dásnak tűnjék fel ezen állítás, kétség-
telen igazságát akarjuk ezuttal igazolni.

A városi ügykezelés egyik legkény-
esebb pontja: a vállalatok kiadása.

És csodálatos, hogy városunkban
éppen ezen legkényesebb fajta ügyek-
nél merülnek fel állandóan visszasságok
— ott vannak az építési vállalatok
kiadásánál felmerült közbotrányok, —
ott van a multban egy egész lajstrom
a hasonló dolgokról, amelyeket jobb
ha a feledésnek átadunk.

A jelen eset a szabálytalanságok
valóságos konglomerátuma és bámulva
kérdzheti mindenki, hogy hogyan tör-
ténhetett ez így és miért történt ez így.

A közgyűlési meghívó csak annyit
tüntetett ki, hogy tárgyalatni fog a
nyomdai munkálatokról szóló tanácsi
javaslat.

Egy betűvel sem volt jelezve az,
hogy ezen a közgyűlésen már egy
szabálytalanul becsusztatott ajánlat
sorsa fog eldönteni.

Pedig így történt. Tómic Miklós
ajánlatot nyújtott be — a pályázat
meghirdetése nélkül — és a tanács
mégis azt a javaslatot hozta, hogy ezt
az ajánlatot elfogadják.

A közgyűlés már vége felé járt és
alig volt jelen 10 bizottsági tag. A
polgármester két felszólalás után cso-
dákat beszélt arról, hogy milyen elő-
nyös lesz ez a Tómits-féle ajánlat a
városra nézve és melegen ajánlotta,
hogy ne szalasszuk el ezt a jó al-
kalmat.

Ez a közgyűlési minoritás meg is
szavazta azután a javaslatot — és
Tómic ilyen uton jutott egy 6 évre
szóló vállalatához!

Hogy mi történt azután, azt már
tudja a nyilvánosság.

Még a cikk megjelenésének reggelén
Tómic beadta az ajánlatról való le-
mondását — és a tanács kiírta az új
pályázatot — csak hogy mindez a la-
punkban megjelent cikk megjelenése után
két órányi idő alatt történt!

A pályázatnak ez a kiírása is előbb
a közgyűlés elé lett volna viendő, a
mely közgyűlésnek jogában állott volna

megtudni, hogy mi készítette a taná-
csot erre az eljárásra.

Most folyamatban van a szakkbizott-
ság vizsgálata a megjelent cikk alap-
ján. Ennek a vizsgálatnak a befejez-
téig tartózkodni fogunk erre vonatko-
zólag véleményt nyilvánítani, az igaz-
ságnak ott ki kell derülnie és ha ott
ki nem derül, szabad teret engedünk
a cikk írójának, hogy minden állítását
bizonyítsa.

Szinügyi bizottsági ülés.

(Saját tudósítónktól.)

November 25.

Ma délelőtt 11 órakor tartotta a szinügyi
bizottság Szeibenburger Károly elnöktele alatt
ülését a városháza tanácstermében.

A mai ülés fő és legérdekesebb tárgya az
volt, hogy jövő évadnak ki lesz a directora?

Végtelen jó akarat nyilvánult a mi mostani
directorunk irányában. Amint az elnök fel-
vetette a kérdést, hogy talán pályázat nélkül
adhatnók Pesti Iháznak jövőre is a szinhá-
zat — alig egy-két hang hallatszott, mely azt
kívánná, hogy hirdessünk pályázatot és ha
jobb nem találkozik, adjuk Iháznak.

Mikor aztán a polgármester meleg ajánlata
elhangozott, mely szerint Pesti Iház Lajos
megérdemli, hogy neki adjuk a szinházat
jövőre is, mert iparkodik és el is követ
mindent, csak hogy kielégítse közönségünk
igényeit — a bizottság egy szó hián egy-
hangulag megáéva tette az elnök indítványát,
azzal hogy Pesti adja be folyamodványát a
bizottsághoz az iránt, hogy pályázat nélkül
keri a jövő évadra is a szinházat.

Ez a jóakaratu hangulat mindenestre és
különösen azért nyilvánult, mert Sugár Aranka
mint a jövő évad primadonnája aláírta már
a szerződést és Mihályi Ernő szerződötése is
biztos kilátásba van helyezve.

Amilyen jó akarat nyilatkozott meg a
director irányában a mai bizottsági ülésen,
amilyen elismerés hangzott el városunk pol-
gármestere ajkairól — ép oly elismeréssel és
talán még nagyobb jóakarattal foglalkoztunk
mi is mindenkor a direktorról és társulatáról.

Az elismerés azért illet meg Iház Lajost,
mert ő tényleg minden lehető elkövetett és
tőle telhetőleg meg tesz most is mindent,
csak hogy közönségünk igényei kielégítve
legyenek. Megszerezte a legujabb drámákat,
operette és vígjátékokat, — drága társulatot
szervezett és repertoirja is igazán változatos.

És ha őszintén bíráljuk az idei társulatot,
az előadások nivóját, vajjon elismeréssel szól-
hatunk akkor is?

Nem!

Sok hiánya van társulatunknak és sok hiábavaló fölösleges kiadást vett budgetjébe a director. Most erősen szervezi a jövő évad társulatát. Nos hát éppen mert most szerveztek néhány őszinte szavunk lesz a directorhoz.

A mai bizottsági ülés azon egyhangú felkiáltása, hogy Sugár itt lesz — hát minden jó lesz — engedelmet kérünk — ha nem is kikacagni, de mosolyogni való.

Hát így gondolkozni nem szabad még a legkedélyesebb bizottságnak sem. Sugár szerződötése tényleg nyereség, de hát egy fecske, még nyarat nem csinál.

Nagy hangon hirdette egy laptársunk referensse — akihez még alkalomadtán lesz néhány szavunk — hogy 600 frtot kap havonta Sugár Aranka. Hát ez szép dolog és nagy áldozat a director részéről — ámde nem lesz ez a többi tagok rovására? A mi színházunk kicsiny, nagyon olesón járunk bele, szervezhet-e olyan társulatot Sugár mellé a director, hogy deficitel ne végződjk számadása? Ez a kérdés. A felelet pedig az, hogy jó társulatot kell ide hoznia, jobbat, mint az idén, — ha nem nagyobb, de teljesebbet!

Ez az, amit a színügyi bizottság figyelmébe ajánlunk. Mert bizony bármiként erőlködik a primadonna, bármilyen fenomenális tehetség legyen Sugár Aranka, ha partnerjei gyengék, ha baritonistánk nem lesz, ha a karszemélyzet olyan lesz, mint az idej, ha — különösen a drámai személyzet — ilyen erővel lesz képviselve, ha nem lesz *bonvivan*, *lírai szerelmes*, *operettbuffó*, *kedélyes apa* és *jellemszínészünk*, ha a zenekar ilyen fegyelmetlen fog lenni, mint az idej — akkor, bizony tisztelt színügyi bizottság: üres házak előtt fog játszani még Sugár Aranka is.

Adjunk több subventiót a directornak, hisz szegényebb városok 10000 forintokat adnak erre a célra — de kössük lelkére a directornak, hogy ne csak a „vidék legjobb primadonnáját” hozza ide, követelje meg tőle, hogy úgy az operette, mint a drámai ensemble olyan nivón álljon, amilyent a mi közönségünk megkívánhat.

A director ne befolyásoljuk, ne akasszon semmiféle protectió a nyakába olyan „tehetségeket”, amelyek csak arra valók, hogy ne csak a director, de magát a társulatot is gyengítsék!

Legközelebb néhány őszinte szót fogunk mondani az idej társulat egyes tagjairól.

Q.

Különlélek.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Tegnap délelőtt a közigazgatási bizottság ülést tartott amikor is Popovics György volt adópénztárnok és Dr. Gyorgyovics Szredoje katonaügyi tanácsnok 2 rendbeli fegyelmi ügyét tárgyalták. Ez utóbbiban a fegyelmi bizottság tagjait állapították meg.

— **Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Balázs János szabadkai lakost díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki a szabadkai adóhivatalhoz.

— **Fényes esküvő.** Vukovics Gábor anyakönyvvezető előtt tegnap délután esküdtek örök hűségét dr. Janiga János ügyvéd és Farkas Ilona k. a. Farkas János helybeli tekintélyes kereskedő leánya. A tanúk voltak: Szalay Máttyás főkapitány és orbánfalvi Farkas Béla m. kir. testőrszázados. A vőlegény és

vendégek közül többen diszmagyarlan voltak. Az esküvőn városunk előkelőségei vett részt.

— **Eljegyzés.** Szilberleifer Ferencz helybeli gyógyszerész leányát Bianka kisasszonyt eljegyezte Molnár Lajos honvédfőhadnagy Lugosról.

— **Hírek az ügyvédi kamarából.** A szabadkai ügyvédi kamara dr. Freund Sándor zentai lakos ügyvédét, elhalálózása következtében az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte s irodáj. részére gondnokul Pollák Ignác ügyvédét rendelte ki; továbbá dr. Kemény Zsigmond bajai és dr. Vaál Emil kulai lakos ügyvédeket saját kérelmükre, az ügyvédség gyakorlatáról való lemondásuk és dr. Vali Géza szabadkai lakos ügyvédét szintén saját kérelmére, szabadkai kir. közjegyző helyettesé történt kirendelése következtében az ügyvédek lajstromából törölte; végül Nyomárkay Oszkár volt bács-topolyai lakos ügyvédét az ügyvédek lajstromából hivatalból törölte és irodája részére ügygondnokul Vincze Lambert bács-topolyai lakos ügyvédét rendelte ki.

— **A királyné szobrára.** A Felfér Kereszt Egyesület gyűjtésén ő felsége Erzsébet királyné emlékére az utolsó gyűjtés óta még a következők adakoztak: Vojnits Szemző Józsa 15 frt, Pertich Mihály és neje 5 frt, Regényi Lajosné 2 frt, Parcsetch Félixné 10 frt, gróf Schönfeld 10 frt, Prokesch Mihályné 3 frt, Nachodszky Heléne 5 frt, Kiss Ábelné 5 frt, összes eredmény 215 frt 20 kr, melyből 105 frt a szoborra, 100 frt 20 kr. pedig a nők által felajánlott ércszoborra fordítatik. Ezen összeget Tabody ministeri tanácsos, az egyesület főfelügyelője — ki a napokban lenn járt — átvette és az első hazai takarékpénztárnál elhelyezte. Ezzel hálás köszönetet mond a nemes szívű adakozóknak az Elnökség.

— **Jótekonyság.** Bajmoki levelezőnk írja: Oriás Gusztáv államásfőnök indítványára Erzsébet királyné elhalálózása alkalmával „Erzsébet alap” czim alatt egy jótekonysági alapot szándékoztak létesíteni, minthogy azonban a gyűjtés nagy eredménnyel nem járt ez okból a befolyt 66 frt 75 krt jótekonny czérra fordították. A jótekonyságot közös megállapodás folytán akként gyakorolták, hogy a katolikus iskolában 24 szegény tanulót cipővel láttak el, a többi összegben pedig az izr. iskola szegény tanulóinak téli ruhát vettek. A segélyt Schoszberger Hermann és Koléner Andorné f. hó 19-én Erzsébet napján osztották ki a szegény tanulóik között. Az adakozáshoz a következők járultak: Sorg Willibard 20 frt, Oriás Gusztáv, Srobor Antal, Krubal József, Schoszberger Herman 5—5 frt. Rosenbergé 3, Ehrenreid Lip t. 2. 50 kr. ifj. Berger Jakab 2 frt. Weisz Betti, Hajnal Istvánné, Dr. Berger Máttyás, Thuránszky, Guttmann, Walber Sándor, Koléner Andor, Fischer Lipót, Szabados József, Szabados Mórné, Schoszberger Samu, Schoszberger Jakab, Berer Ottó, Schrayer Adolf 1—1 frt. Tóth István, Schaffer Máttyás, Lichtnecker J., Fischer Zsigmond, Hegedüs János, Weisz Lipót, Rickert István, Schraye Antal 50—50 kr, Pollák Jakab és Herold Antal 30—30 kr. Veréb Antal 25 kr. Pulchard Péterné és Blum Lajos 20—20 kr. összesen 66 frt. 75 kr. E nemes tett nem szorul dicséretre.

— **A Fehér Kereszt egyesület karácsonyfájára** következő adományok folytak be: Szabadkai pinczer egyesület magyar asztaltársasága 10 frt, Geiger A. Mór 5 frt, Mukits Vojnits Frida 5 frt és 10 kilo liszt, 2 csomag dara, 1 kosár dió, Heuman Mór papirkereskedő 200 darab jegyző kártyát, Lichtneckert Andrasné 2 sapka

2 pár cipő, 4 fejkendő, Vinkler Dénesné 8 mtr barchet, 2 pár harisnya, Kádár Czarda Malviné 6 pár harisnya, Czarda Leoné 4 pár harisnya, Mucsi Antalné 5 pár harisnya, Bárd Braun bankárné 21 pár harisnya, Vermes Béláné 5 öltözet leányruha és 5 ing.

— **Nagy dalárünnepély.** Városunk a jövő év június havában nagy ünnepélyességeknek lesz a színhelye. Dalárünnep 10 éves ünnepi jubileumát fogja ez időben megünnepelni, amely alkalommal az ország összes dalárda i városunk vendégei lesznek. Ezzel az ünnepelelyességgel fog megtartatni az imponzáns zászlószentelés és az országos dalárverseny. A dalárda választmánya mai ülésén vitatta meg az előkészületi tennődöket és a dalárda minden lehető megtesz, hogy az ünnepelelyességek sikerének érdekében. Nemcsak a nagy közönség, de maga a városi hatóság is a legerősebb támogatásban fogja részesíteni a kulturmissiót teljesítő hazafias dalárdát és az egyesület elnöke dr. Brenner József aki fáradságot nem ismerő tevékenységgel vezeti egy decemium óta a jeles egyesület ügyét, nagy szaktudással dolgozik az ünnepelelyességek tervezetén, amelyet lapunkban közölni fogunk.

— **Dalnoki Béni** (városunk szülötte) 40 éves jubileuma. Dalnoki Béni, az operaház jeles tenorbuffója decemiber hó elsején üli meg 40 éves működésének jubileumát. Ez alkalommal az alábbiakban közöljük a jubilans életrajzát: Dalnoki Béni 1838-ban született Szabadkán, a hol már mint gyermek sok hajlamot és tehetséget tanusított a zene iránt. Mikor 1857-ben Halvi és Hegedüs társiszigazgatók jól szervezett opera társulattal Szabadkára jöttek, Dalnoki Bényt Róza nővérel, a később külföldön is ünnepelely koralatur énekesnővel együtt Gócs Éde karmester ajánlatára három havi próbaidőre fizetés nélkül szerződötték. 1860-ban Reszler igazgató első lírai tenornak szerződötte s első vagy szerepe Lyonel volt, Mártában é a fiatal énekes a második felvonás végén annyira berekedt, hogy a szerepet helyettes Reszler igazgató énekelte. Ez annyira elkészerítette a fiatal kezdőt, hogy végképpée leakart mondani nemesi pályáról, a melyen csak Reszler unszolására maradt. 1861-ben Bécsbe ment, és később Follinusz igazgató meghívását fogadta el Kolozsvárra, hol Hollósy Kornélia vendég-szerepelt, aki utolsó körutját tette az országban, Dalnoki minden nagy szerepét először a buszcszó nagy művésznővel énekelte, ki őt a legnagyobb előékenységgel és jóakarattal támogatta és oktatta. Kolozsvártól Donadín Bianca vendég-szereplése alkalmával Strakosch impresszárió két szereppel körútra hivta Dalnokit, a ki azonban családját nem akarta elhagyni. (Dalnoki t. i. nőül vette Conti Franciskát, a néhány év óta már nyugalomba vonult jeles drámai énekesnőt) s a fényes anyagi kilátások dacára megma adt a magyar színészettől. Donadio és Strakosch ajánlatára később meghívták a budapesti Nemzeti Színházhoz, ahová 1880-ban szerződött. Azóta ott működik, eleinte mint első lírai és segéd-tenor, később az Operaházban, mint tenor-buffo, a mely szakmának ott ma is elsőrangú énekes.

— **A kis lord.** Holnap kezdődik a harmadik béreltfolyam, egy igen kedves francia népszínművel a «Kis lorddal». Az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz az, hogy társulatunk naivája Fóti Frida aki a czimszerepet adja, ez este mutatkozik be igazi szerep körében közönségünknek. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét a holnapi előadásra.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szerelmes volt egy helybeli kereskedő segédbe Bence Annuska, de úgy látszik a fiatal ember nem akarta viszonozni szerelmét s a leány elhatározta hogy öngyilkos lesz. Tegnapelőtt délután egy fuval kihivatta az üzletből szive választottját s hosszasan beszélgetett vele, de

„gy látszik a beszélgetés nem vezetett eredményre, mert aztán hazament és sósvat ivott. Hozzáértartozói azonnal észrevették a veszélyt s orvosért küldtek, aki ellenméréggel megmentette ugyan a szerelmes leány életét, de életbenmaradásához kevés a remény.

— **Uj törvénykezési palota Ujvidéken.** Az ujvidéki törvénykezési és fogház-épület építési terveit Erdély igazságügyminiszter jóváhagyta, úgy, hogy az építési munkálatokhoz már hozzáfogtak. Az új díszes törvényszéki palota a jövő évben fog elkészülni.

— **Halálos szerencsétlenség.** Mint minden gyár, vasut, úgy Rónay Gyula ó kanizsai gőzmalma is kireheltlenül kivette a maga emberáldozatát. Ugyanis Biró István fiatal legényke ottani alkalmazottat, kinek — mint mondják az volt legnagyobb szórakozása, — bár ez neki szigorúan meg volt tiltva, — hogy falatozás közben oly közel szokott állni a nagy kerék által örült sebességgel hajtott szíjhoz, hogy az őt gyengén surolta, f. hó 18-án valahogyan elkapta s oly nagy erővel sújtotta a talhoz, hogy egy pillanat alatt szörnyet halt. 19 én az iparosok nagy részvéte mellett kísérték ki az örök nyugalom helyére. A szerencsétlenségért felelőség senkit sem terhel.

— **Öngyilkos joghalgató.** Adáról írják: Megrendítő hír futotta be községeinket hétfőn delután. A hír terjedt szájról-szájra s pár óra múlva az egész községben nem beszéltek másról, mint az öngyilkosról, melyet Dudvarszky Számkó követett el. Nemrégiben, talán egy éve történt az is szintén nagy port vert fel, hogy Paden Dudvarszky Gábor ügyvéd és földbirtoke vadászfegyverével megölte magát. Dudvarszky nagy családot hagyott hátra, melyek közül a legidősebb most szintén úgy végzett életével mint atyja. Keresztük, kutattuk az okát öngyilkosságának, de semmiféle eredményre nem jutottunk. Öngyilkosságát a réten követte el s egy kanász fiu tett jelentést a rendőrségnél. Megmotozása alkalmával egy levelet találtak zsebében és 31 frcót. A tett helyéről beszélték a kórházba, hol másnap feibonczolták s azt konstataáltak hogy fiatal embernek nem volt egészen tiszta az elméje. Azután eltemették a helybeli gör. kel. sírkertben nagy részvéte mellett.

— **Megyilkolta sógorát** Sükösdön Felnagy Imre és Grünfelder János paraszt legények együtt mulattak a nagykorosmában. Később mellükült Grünfelder sógora és Sztrika Pál. Alig ült le Sztrika, mindjárt felszóllította ötlet sógora hogy fizessen neki és Felhagynak néhány krajczárért pálinkát. Sztrika vonakodott sógora kívánságának eleget tenni és hogy a fizetségtől szabaduljon, hazafele indult. Midőn a két legény észre vette, hogy Sztrika a korcsmából eltávozott, utána szaladtak, az utcán elfogták, földre teperték és bicskákat előrántva szurkálni kezdték. Sztrika könyörgött sógorának és Grünfeldernek, hogy ne bántsa; de még az bizlatta Felnagyot, hogy csak surzja. A szerencsétlen emberen tizennyolcz sebet ejtettek, ezek közül öt föltétlen halálos volt. A szerencsétlen áldozat még a gyilkosok kezei között halt meg. Csodálatos, hogy esti kilencz óraker Sztrika nagy jajgatására egy lélek se ment ki az utcára hogy a gyilkosságot megakadályozza. A fenevadakat már elfogta a csendőrség.

— **Bankógyár.** Ha már se dohánygyár, se telekkönyv, se magasabb bíróság nem jutott Adának — hát bankóprést akart felállítani borközi állapotban néhány jó szívű atyafi. Előzetes engedélyt nem kértek sem a m. kir.

pénzügyminiszteriumtól, sem a törvényhatóság-tól. A dolog következképp történt: Az adai ószi vásárra eljött Sztákity ó-becsei mészáros marhákat vásárolni. Dolga végeztével betért egy adai korcsmába, hol éhét és szomját csillapítván, egy mellékszobába vonult mulatni. Czimbórául szegődött mellé két ismeretlen vidéki ember, később úgy véletlenül még egy végre egy negyedik. Bor között fejtegette a két első czimbora Sztákitynak, hogy mily jó, ha az embernek sok pénze van és így tovább. Ugy beszéltek mint igazi emberbarátokhoz illeik. Sub rosa azt is megszúgták neki, hogy tőlük ezer forintért, melyet ő azonnal átadna nekik, tizezer frcót kaphat vissza majd. Ekkor már hozzájuk csatlakozott a fent jelzett harmadik és negyedik társ is. A titok könnyebb megbeszélése végett javasolták, hogy jó lesz az ajtót becsukni. Sztákity úgy tett, mintha a terv tetszene neki. Csak egy percze kimegy az udvarra. Künn körülnézett, a hol legalacsonyabb volt a kerítés, ott átugrott; a jó madarak még most is várják.

— **Jelölésök a ma betöltendő tanítói állásokra.** Tegnap f. hó 26-án a városháza tanácstermében az iskolaszék előterkezeletet tartott s a következő jelölések eszközölle: I-ő díjostályu állásokra: Temunovits Tamás Szikra János, Sevircsev Bogdán. II-od díjostályra; Keller Jóó Ilona és Sátorné Ludassy Etel, továbbá: Szűcs József, Pándzsich István, Ispánovics Mátvás, Kádár D. Fehér J. Patocsik és Marovcsik K. Tanyai állásokra: Teofánovics Georgine, Lányi Andor, Mácskovics Antónia, Csajkás Lukács, Vojnicz R. Anna, Hurváth Dezős, Szuknovics Mária, Kopp Ilma, Pándzsics Julia és Tary Teréz. A II-od osztályokból el fog esni kettő és a tanyázók közül három pályázó.

— **Gólya a zombori kir. törvényszék börtönében.** Nemrég a gólya szállott a zombori kir. törvényszék tornyos épülete fölé és két kis leánykával örvendeztette meg az ott fogvalevő Lauer Hermina leányzót, a ki gyermekölés miatt ül folyó évi április hó óta a börtönben. Az egyik gyermek a napokban elhalt, a másik pedig keresztapjánál künn a városban tölti be nagy sirással a világot.

IRODALOM.

— **Nagy képes világtörténet.** Két kiváló magyar kiadóéck a Franklin-Társulat és Révai testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság tizenkét kötetes illusztrált világtörténet kiadását határozta el. Ennek a munkának első sorban az a célja, hogy az emberiség kulturális fejlődése keretében megjelölje és biztosítsa a helyet, mely a magyar nemzetet megilleti. A műszerkesztését Marczali Henrik, a nagytudású történetíró vállalta el és segítségre vannak a legjelesebb magyar historikusok, nemkülönbön a modern történetírás külföldi korifeusai közül is sokan. A tizenkét kötetet 2500 szövegekép, 500 műmelléklet, 60 színes műlap és 50 történelmi térkép fogja díszíteni. Az egyűs kötet ára díszes félbörkötésben 8 forint, de lesz egy fűzetes kiadás is 240 fűzetre terjed és az egyes fűzet ára 30 krajczár. Az első kötet már megjelent és biztosíték arra hogy amit a kiadók megígérnek, azt meg is fogják valóítani. E kötetről részletekben is megemlékezünk még.

A **Képes Családi Lapok** című illusztrált szépirodalmi hetilap minden évnegyedben legalább két regényt közöl — tehát egy évben nyolczat, minden évnegyedben egy külön beköthető regény mellékletet ad, tehát évenként négyet, minden év karácsonyán minden előfizetőjének, tehát azoknak is, kik ujonan lépnek

az előfizetők sorába, karácsonyi ajándéku egy regényt küld ingyen és bérmentve, az ökiűl minden előfizetőnek, ki az évi 6 frcón felül 80 kr. csomagolási és postaszállítási költséget mellékel még négy regényt küld elismerése jeléül. Aki a félelvi 3 frcón előfizetéssel 40 krt küld be, annak két regényt, aki negyedévi 1 frc 50 krnyi előfizetéssel 20 krt küld be, annak egy regényt küld ingyen és bérmentve. Összesen tehát tizenhét regényt ad egy évben azon sok érdekes elbeszélés, humoreszk, ismeretterjesztő czikk stbin kívül, mely minden számát megtölti. A legjobb alkalom, hogy olvasóink rövid idő alatt egy értékes könyvtárra tegyenek szert. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest ten V., Vadász-utca 14.

SZÍNHÁZ.

Ármány és szerelem.

November 24.

Oh Schiller, ha te végig szenvedted volna műved előadását úgy, mint mi — máglyára vitted volna keservesedben az »Ármány és szerelem« összes példányait. Hiába erőlködött Walter Ferdinand és hiába káromkodott Müller, a halvány Luiza nyers papája — kinlódás volt ez a mai előadás. Nem — itt nem lehet még a legjobb akaratall sem azt mondani, hogy középszerű előadás volt, mert még Molnár Lászlót is megbénította az a káprázatos készülletlenség, Balázs Olga nyavalgása és a Márkus Ilona limonádé ízű Luizája.

Madame Sans Gène.

November 25.

Telt ház, rengeteg taps, nagy siker! Ez röviden az amit mai előadásról mondhatunk. A nagy siker oroszlánrésze *Kápolnai Juliské*, az ovátiók őt illették. Ime, a mi drámai szendénk, a mi Oféliánk, ma este Hübscher Kata szerepében hihetetlen nagy sikert aratott. Bámulatos ennek a fiatal művésznőnek tehetsége. Bámulatos azért, mert hisz nem az ő tere, nem az ő szerepköre ez a szókimondó asszónyság — és ő mégis elvállalta azt és gyönyörűen oldotta meg nehéz feladatát.

Az előjátékban még mintha halvány elfogultság látszott volna a művésznőn, ámde felvonásról-felvonásra erősödött a játéka fokozódott a hatás, mit igazán hatalmas alakításával elért.

Vendég művésznőnk *Molnár László* Napoleonja szintén művészi alakítás volt és osztozott Kápolnai sikerében.

Az ensemble is meglehetősen jó volt. *Balázs Olga* ismét nem tudta kis szerepét, ami kinoshatott a közönségre.

NYILTTÉR*)

Értesítés.

Van szerencsénk tisztelt ügyfeleinket értesíteni, hogy eddigi pénzzedőnket **Grantze Oszkár**t szolgálataukból elbocsátottuk; ezért figyelmeztetünk mindenkit, hogy az illető a mi részünkre pénzeket többé nem szedhet be s üzleteket nem köthet, amire különben eddig sem volt feljogosítva.

Szabadkán, 1898. november hó 23-án.

A szabadkai légszeszgyár.

*) E rovat alatt közlétekkért nem felelős a Szerk.

Torontáli Szőnyeggyár Részvény-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyeget, keleti (karamini) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyllin), terítők, függönyök, divánatvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmábavágó cikkekben, u. m. olcsóbbfajtájú szőnyegek, terítők, takarók, ablakvédők, szoba-s lópokrócok.

Új üzlet megnyitás!

Tiszfelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Kossuth-utca, Halbrohr-féle palotában a Nemzeti szállodával szemben egy teljesen újonnan berendezett és a

„Kék csillag“-hoz címzett

URI- ÉS NŐI DIVATÁRU ÜZLETET

nyitunk meg, hol minden ezen üzletkörbe tartozó cikkek a legutányosabb árakon és a legnagyobb választékban kaphatók.

Dus választékban **férfi és női cipők, kalapok, fehérneműek, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyűk, utazó bőröndök, bőráruc** stb. stb.

Kérjük a nagyérdemű közönség szíves látogatását és magunkat b. pártfogásába ajánlva
kiváló tisztelettel

RUKAVINA ÉS BARON.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIEHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoddallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhő ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műrekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebecsáttatni.

Egy-egy füzet ára **30 kr.**

A füzetes kiadáshoz díszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárusnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

- a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 60 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy aildrt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Elegans szobák

(első emeletes erkélyvel is) a legizlésebb berendezéssel szép és közeli helyen kiadatik.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Teljesen ártalmatlan.
Antiszeptikus s hygienicus

HÖLGY- óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletlen és nem kellene több semminemű gyöngédtelen és ártalmas gumi vagy spongea cikkek
1 doboz (12 db) 1.50 kr, pontos használati utasítással 1.75 kr előleges beküldése után bérmentve
Kapható a feltalálójától

László József gyógyszer.-nél

Maros-Ujvár (Erdély.)

Budapesti főraktár: Török József gyógy-zserész Kerpel, Fehér-sas gyógyszer-tár Lipót-körút 28 Gyors s pontos szétküldés.
(Telefon 3817.)

Czelszerű és kíméletlen.

Nagy terem

villany és gázvilágítással ellátva, lakodalmak, társas összejövetelek, tánczenestélyek, felolvasások, hangversenyek és egyéb gyülekezetekre

kiadó
tetszés szerinti időre

Schulhoff Herman

Kazinczy (Gombkötő) utcai házában.

Értekezni ugyanott.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Kunetz Mór banküzlete Szabadka.
Szabadkai Takarékpénztár és Népbank Szabadka.

Különlegességek

Jericho, Emans édes, Jerusálem,
Hebroni herb á la Bordeause

Az egyesült Larona-Jaffai szőlőtelepek

PALESTINAI BORAI

a szent föld gyöngyei. — A vegykísérleti állomás vegyellemzése szerint legjobb minőségű valódi borok.

Raktár Szabadkán **Véssey József gyógyszerésznél.**

GYÓGYHATÁSÚ PALESTINAI BOROK.

Ezen a forró égöv alatt termelt borok feltétlen tisztaságuk valamint kellemes ízük által tűnnek ki, miért is ezen borok különféle betegségeknél, különösen pedig gyógyulótélben levőknel, valamint gyermekeknel is az orvosok különfélekep alka mazzák. Mint csemege és pecsenye borul igen ajánlható.

Vezérképviselőség Ausztria és Magyarország részére

Dudic Oszkár és Társa külföldi bornagykereskedők, Bécs XIX.

AZ ÖSSZES SELYMEK ÉS JÁTÉKOK

November hó 20-tól deczember 31-ig

minden árban eladatnak

GERŐ H. és TÁRSÁNÁL Bárány szálloda mellett.

H OLGYEIM!!

Évek óta kutatok teljesen ártalmatlan szépítő szerek után, végre sikerült egy kitűnő arczkenőcsöt feltalálnom, mely vegyszerileg kipróbált és a legártalmatlanabbnak bizonyult, mely valaha e téren létezett. E krém zsírtalan és nappal is használható; belőle igen kevés kell egy, hogy a legelhanyagoltabb arczbőrön már 4 hét alatt bámulatos előnyös változást lehet észrevenni. **Mille-Flours-Crém** az a czbőrnek gyönyörű, sima tünde tisztá fehérséget ad. Meg vagyok győződve, hogy t. hölgyeim egy tégely **Mille-Flours-Crém** használata után köszönettel keresnek ismét fel. **Mille-Flours-Crém** egy tégely 50 kr. hozzá **Mille-Flours-zappan** 40 kr. egy doboz **Mille-Flours-Poudre** bármily színben, kimerítő utasítással könyvecskével együtt 60 kr. Ebben a könyvecskében megtalálható minden felvilágosítás és utasítás, mely az arcz és test ápolásához tartozik, ki hozzáam bizalommal levélileg fordul, díjtalanul kap felvilágosítást és a kis könyvet is ingyen kapja. Portó beküldése bélyeg is lehet. — Utánvéttel is beküldöm bárkinek és bárhová a kívánt czikket. **Mandl Ida** Budapest, VII. Bethlen-u. 12.

Továbbá raktáron tartok mindennemű **francia gumiczikket hölgyek részére.** Árjegyzéket küldök 5 kr (bélyeg) beküldésc mellett. Fentvezett czikketeket utánvéttel bárhová küldöm. **Mandl Ida** Budapest VII. **Bethlen-utca** 12. B. a.

Kérje
The Continental
a Bodega Company
világhírű spanyol és portugál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Budapest
Sajátfűlök: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág-utca sarkán a Gentry Caszinóval szemben csakis

Pályázat.

A szabadkai légszeszgyárnál

pénzszedői állás

megüresedvén, felhívjuk az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy a gázgyári igazgatónál jelentkezzenek.

A magyar és esetleg a német nyelv ismerete szükséges.

Biztosítékul 300 frt leteendő.

A szabadkai légszeszgyár.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb s jobb mint a legdrágábbé.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegésztől megment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge csillagos aczélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy

Artézi Gőz- és Kádfürdő Intézetemnél

a „Salon” fürdő összekötésbe hozott a gőzfürdő öltözőivel, miért is most annak kiegészítő részét képezi.

Egy fél fürdő hideg cura vagy lepedő ledörzsölés egyszeri használata . . . o. é. 20 kr.

Egy fél fürdő hideg cura Ma-seurozással vagy flotirozással. o. é. 40 kr.

Havi bérlet félfürdő vagy lepedő ledörzsölési hideg cura szolgálójával együtt 1 óra 10 frt.

Ugyanaz flotirozással vagy Massagel egy óra a szolgálójával együtt . . . o. é. 20 frt.

Továbbá fürdő intézetemnél bármely orvos által előírt mesterséges gyógyfürdőt a közönség saját maga által beszerzett gyógyszerivel külön díjazás nélkül fürdő intézetemnél gyakorolhatja.

Az összes fürdőimre orvosi felügyeletet Tekintetes Dr. Barabás Arnold ur ideg- és gyermekgyógyász teljesíti.

Az orvosi rendelő órák naponta reggeli 8-tól 9 óráig d. u. 3-tól 4 óráig az orvosi díjazás egy hétre 1 frt szegényeknek ingyen sőt mint fürdő intézetem már 20 évi fennállása óta gyakorlatban lévő fürdők ezuttal is szegényeknek orvosi rendeletre ingyen szolgáltattnak ki.

Hivatalnokoknak egyleteknek és testületeknek mérsékelt árak.

Tisztelettel

Az Artézi gőz- és kádfürdő intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy sokoldalú kívánságnak megfelelően, hosszú utánjárásom után sikerült teljesen megbízható termelőktől

HAMISÍTATLAN VALÓDI BOROKAT

beszerezni, ami már általános fogyasztásnak örvend azokkal közjegyzőileg oly megegyezésre jutni, hog csakis általam árusíthatják terméseiket.

Ezen körülmény abba a kellemes helyzetbe juttat, miszerint az igen tisztelt vevőim részére kitűnő magyarádi, érmelléki, baranyai, szilvási fehér, és villányi vörös és siller borokat 1 literes üvegekben majdnem beszerzési árban árusíthatom.

Kedvezményes árak:

Magyarádi borok.

Malatinsky Sándor ur új szőlők 1895. évi termése 1 liter 36 kr.

Mala György ur 1894. évi termése 1 liter 40 kr

Érmelléki borok.

Bárány István ur 1895. évi termése 1 liter 40 kr.

Topoly György ur 1894. évi termése 1 liter 50 kr.

Baranyai borok.

Kenéz István ur 1896. évi termése 1 liter 32 kr.

Bárdy Lajos ur 1895. évi termése 1 liter 36 kr.

Villányi vörös ó-bor.

Késői szüretelés. Sárközy János ur 1890. évi termése 1 liter 80 kr.

Villányi vörös bor.

Sárközy János ur 1895. évi termése 1 liter 60 kr.

Szilvási aszú.

Gábor Sándor ur 1890. évi termése 1 liter 60 kr.

!! 5 üvegen felül házhoz szállítom !!

Egyben van szerencsém tudatni, hogy az új borok már kiforrottak és ajánlok 50 liter vételnél eredeti hordóból fejtve a következő fajokat:

Risling 1 liter	23	kr.
Ezer jó „ „	23 1/2	„
Kövídinka 1 liter	23	„
Oporto „ „	24	„
Burgundi „ „	24 1/2	„
Rozsamáli „ „	25 1/2	„
Ju farok „ „	22 1/2	„
Margit „ „	22	„
Kadar „ „	23 1/2	„

Szívesen látok bárkit is pinzembem köstölés végett

Szamos megrendeléseit kérve maradtam kiváló tisztelettel

SUGÁR MANÓ

Gálffy-féle ház, Rudics-utca 2.